

جلسه خصوصی منعقد شود که ترتیب مذاکرات را مین کنیم و مطالبیکه اهم است مقدم بداریم و در آن مذاکره کنیم من نمیدانم در امتیاز راه شو شور کردن چه فایده دارد و اواینکه از مجلس بگذرد درست است که این کاره لازم است و اسباب آبادی مملکت خواهد شد ولی مامروز کارهای مهمتر از این داریم از تمام آقایان سوال میکنم که آیا وجود این شایسته بود کما امروز از کارهای خیلی مهم قطع نظر نمائیم و موضوع مذاکرات را راه شو شور بدینم یکروزی آقای نقی زاده فرمودند که موضوع مذاکرات باید الامم فلاحم باشد در حقیقت خیلی اظهار صحیعی بوده نمیدانم برای چه قابل توجه نشده بمناسبت اولاً باید اصل مملکت محفوظ بماند و امنیت نام حاصل باشد آنوقت شروع بمذاکره راه شو شور نمود مملکت در اینحال است راه شو شور میخواهد چه کند ما باید او لا بد اینکه آن ترتیبی که رئیس وزراء بلکه بیشتر وزراء بمالمه بنان دادند عمل شده است یاخیر آنوقت داخل مذاکرات دیگر شویم.

نایب رئیس — این فرمایشات خارج از موضوع است.

حاج آفاشیر ازی — بنده میدانم خارج از موضوع است ولی لازم میدانم عرض کنم که ترتیب مذاکرات مرتب باشد بنده خواهش میکنم که آن دو روزیکه جلسه خصوصی باید معین شود برای ترتیب مذاکرات جلسات علنی منبعد معین شود و ترتیب دستورهای مجلس علنی معلوم شود.

نایب رئیس — تعیین موضوع مذاکرات رئیس مجلس است ولی وقتیکه معین میگواهند شما اگر صحبتی دارید همانوقت بفرمائید.

حاجی آقا — بنده دیروز میخواستم عرض کنم که هیئت رئیسه رفتند و جلسه ختم شد و بنده ترتیب وجدان من امروز راضی نمیشود که در مسئله راه شو شور رأی بدهم.

نایب رئیس — موضوع مذاکرات امروز قانون قبول و نکول بروات تجاری رایورت کمپسیون مبتكرات راجع بمتوفیات — رایورت کمپسیون فوائد عامه راجع برآ شو شور مشهد سروبار فروش اولی چون نوزیر عدیله نهاده ایشان تشریف ندارند رایورت کمپسیون مبتكرات را مقدم بداریم.

رایورت کمپسیون مبتكرات راجع بطرح آنای فهیم الملک در خصوص متوفیات قرائت شد.

نایب رئیس — اول باید بدانیم که این طرحی که از طرف آقای فهیم الملک پیشنهاد شده قابل توجه است یاخبر.

حاج میرزا آقا — لابد قابل توجه بوده است که طبع و توزیع شده و اگر قابل توجه نباشد طبع نمیشود.

نایب رئیس — چون این یک طرحی بود که از طرف آقای فهیم الملک پیشنهاد شد در کمپسیون مبتكرات راجع شد کمپسیون آنرا قابل توجه دانسته است وطبع کرده است.

حاجی میرزا آقا — مکرراً قابل توجه نشده بعنی رأی نگرفته است.

نایب رئیس — حالا رأی میگیریم که این قابل توجه است یاخبر.

آقا شیخ ابراهیم زنجانی — آن طرحی

رسیده بود که رجوع شد بهمان شعبه که تازیه اجده پذیر کرده ترتیبه را اطلاع بدنهند تا رأی مجلس هم معلوم شود.

وزیرزاده — روزیکه باین اطاق آمدیم گفتیم آقایان بهر تعله که میل دارند بشنیدند بدون تعیین این بود که این را رد کردند و قرار شد قرعه بکشند و بحکم قرعه قرار شد بنده در همین سمت باشم و حالا میبینم که چند نفری بیشتر نیستند که باشند این اول کسی خواهم بود که بتفطه مسلکی خود خواهم نشست.

رئیس — اینجا از روی مسلک نمی شود نشسته والبته رعایت ترتیب نشستن می شود.

[مجلس مقارن مغرب ختم شد.]

صورت مجلس یوم پنجم شنبه ۱۹

ربيع الاول ۱۳۲۸

[مجلس ساعت قبل از غروب آفتاب برای است آقای ممتاز الدواه نایب رئیس دوم تشکیل شد] (معاضد الملک صورت جلسه یوم چهار شنبه را فرائت کرد)

نایب رئیس — در صورت مجلس ملاحظه هست؟ اظهاری نگرددند صورت امضا شد.

وکیل التجار — بنده از بابت وقت مجلس عرض دارم مایمیدوار بودیم که پس از ورود باین اطاق افلا چهار ساعت قبل از غروب حاضر شویم و کارها بهتر پیش مبرود حالا میبینم که بر هکس شده در آن اطاق بودیم که بهتر میگذشت یعنی اگر چهار حاضر نمیشدیم سه و نیم مجلس منعقد میشود و یکساعت از شب گذشته مجلس ختم میشود ولی اینجا که آمدیم نیمساعت دیر میاییم و اول غروب ختم میشود و این از برای ترا کم امروز بادی کارها که روی هم ریخته است خیلی پسر است به قبده بنده باین ترتیب هیچ کاری از پیش نخواهد رفت.

متین السلطنه — در صورت جلسه چنین تو شاهد بود که در آخر جلسه از طرف ریاست وقت اتفاقاً جلسه آنیه سه ساعت بغروب معین شده آیا ممکن است هلت آنرا بغیر امیند.

نایب رئیس — البته بیجهت نبوده است لکن وقتیکه وقت را معین میگذند کمان نمیگذم مجبور باشند بگویند باین دلیل جلسه را اینوقت معین کردیم.

متین السلطنه — تعبیین وقت و دستور بامجلس است.

نایب رئیس — در نظامنامه داخلی کچنین

چیزی نبست که تعبیین وقت را مجلس نماید.

حاجی آقا — مادر ترتیب مذاکرات مجلس بطوریکه رئیس معین میگذند مجبوریم بهمانطور صحبت نماییم و میبینم رئیس طوری تعیین دستور جلسه را مینماید کمک التائب باحالات حاله ما خیلی منافات دارد مثلاً دیروز موضوع مذاکرات قانون را قبول و نکول بروات و رایورت کمپسیون مبتكرات راجع بمتوفیات و رایورت کمپسیون فوائد عامه راجع برآ شو شور بین مشهد سر و بار فروش قرار دادند و حال اینکه باین ترتیب گرفتاری و بدبختیهای ما که واقعاً هیچکدام مامامون در مذاکرات نیستیم نمیدانم این چه ترتیب تعیین مذاکرات است بنابرود هفت دور روز

آقا شیخ ابراهیم زنجانی — بخواستم عرض کنم که اینها علاوه بر احتیاج بخارج قریب سیصد تو مان قرض دارند آن قرض را که نمیتوانند از این وجه بدنهند کمپسیون مبتكرات بنایود بیشنهادی در این باب بگند که یک مقدار وجهی برای قرض اینها تعبه شود.

فهیم الملک — در اب قرض هم قراری داده شده است.

افتخار الاعظمن — بنده عرض میکنم خوب است فرمایش آقای آفای آفای شیخ ابراهیم را جمع کنیم باهنم لایعه باین ترتیب که دادن این حقوق را کمپسیون از اول حمل تصویب کرده ما از اول افتتاح مجلس یا از اول ابتدای تشکیل دولت جدید تصویب کنیم.

رئیس — اینطور نمی شود برای اینکه قانون که شامل ماقبل نخواهد شد و در مسئله فرض چنانکه مخبر کمپسیون اظهار کردن قرار دیگری معلوم میشود که داده شده است حالارای میگیریم هر کس رایورت کمپسیون را تصویب میکند ورقه سفید خواهد انداخت.

معاضد الملک — عده حضار ۳۵ ورقه سفید علامت قبول ۳۰ ورقه آبی ندارد کسانی که تصویب کردن ذکاءالملک — مستشارالدوله — معززالملک

آفایش اس梅بل هشترودی — دکتر امیرخان نجات مرتضی فلی خان — فاتح الملک — معین الرعایا — آقا سید محمد رضا — حاج محمد کریم خان — آقا شیخ علی — آقا شیخ رضا — ادب التجار — دکتر اس梅بل خان — آقا میرزا محمد صادق — ابوالقاسم میرزا — معاضد الملک — فهیم الملک —

نقی زاده — فوام الاسلام — شبیانی — آقا سید حسین اردبیلی — میرزا داودخان — اسان الحکماء دکتر علی خان — آقا سید جلیل — عز الملک — حاجی شیخعلی — متین السلطنه — وکیل الرعایا —

تریبت — حاج سیدنصرالله — اسدالله میرزا — ممتاز الدوله — افتخار الاعظمن — آفاسید حسین کزازی مؤمن الملک — سلیمان میرزا — وکیل التجار — آقا

شیخ ابراهیم زنجانی — میرزا اسدالله خان — حاج آقا — وزیرزاده — حسنعلی خان — ارباب کیخسرو آفاسید ابراهیم — آذینه محمد خان — آقا میرزا احمد — وحیدالملک — حاج میرزا آقا — معتمد التجار صدرالعلماء —

رئیس — رایورت کمپسیون بالاتفاق تصویب شد — موضوع مذاکرات جلسه آنیه لایعه قبول و نکول بروات تجاری — رایورت کمپسیون مبتكرات راجع بمتوفیات — رایورت کمپسیون فوائد عامه در خصوص امتیاز راه شو شور بمشهدسر

آفاسید ابراهیم — در باب نمایندگان خونسار و گلپایگان میخواستم عرض کنم که نزدیک بودختم شود باین معنی که روز آخریکه در آن اطاق بودیم مذاکرات در خصوص آن بعمل آمد و قرار شداد و جلسه آنیه رأی گرفته شود نمی داشم بجهه سبب تأخیر افتاد.

رئیس — چون پاره اطلاعات در آن باب

از پیشنهادها را خود کمپسیون مبتکرات طبع و توزیع
کرده است *

نایب رئیس - خوب حالا اگر رایورت اولی را بخواهیم معلوم نمیشود که پیشنهاد هائی که شده است در ضمن کدام بوده است و اگر رایورت ثانی را بخواهیم معلوم نمیشود که این شور اول است یا ثانی بجهة تغییری که در مواد داده شده است .

افتخار الـ اعظـمـيـن — این قانونـيـكـه بـالـفـعل
از عـدـلـيـه آـورـدـنـد و چـاـپـ کـرـده اـيـنـ بـعـينـ
حالـشـ اـيـنـ استـ کـه يـكـ اـمـتـيـازـ نـامـهـ بـمـجـلسـ آـمـدـهـ
بـاشـدـ و رـفـتـهـ بـاشـدـ بـکـمـبـسـپـوـنـ فـوـائـدـ عـامـهـ
کـمـبـسـپـوـنـ فـوـائـدـ عـامـهـ يـكـ رـسـپـدـ کـيـ کـرـدهـ تـامـ
شـرـاـيـطـ و مـوـادـ اوـلـيـهـ رـاـ اـزـ بـنـيهـانـ بـرـدهـ بـاشـدـ
و بـكـلـيـ قـلـبـ کـرـدهـ بـاـشـيمـ و يـكـ شـرـاـيـطـ خـودـشـ
پـيشـنهـادـ کـرـدهـ بـاـشـدـ عـرـضـ مـيـ کـنـمـ يـكـ لـاـيـعـهـ اـزـ
طـرفـ نـمـاـيـندـ گـاـنـ پـيشـنهـادـشـهـ کـمـبـسـپـوـنـ عـدـلـيـهـ بـاـيدـ
اـلاـ هـمـانـ پـيشـنهـادـ اوـلـيـهـ رـاـ درـصـونـ رـاـپـورـتـ خـودـشـ
درجـ تـماـيـدـ پـسـ اـزـ آـنـ پـيشـنهـادـهـاـئـيـ کـهـ شـدـهـ استـ وـ
اـصـلاحـاتـيـ هـمـ کـهـ خـودـشـ کـرـدهـ استـ بـصـورـتـ موـادـ
درـ آـخـرـ بـنوـيـسـنـدـ آـنـوقـتـ ماـ اـزـ روـيـ آـنـ رـاـپـورـتـ
بـتـواـنـيمـ رـأـيـ بـدـھـيمـ دـالـاـ اـيـنـكـهـ ذـعـلاـ درـ دـستـ ماـستـ
غـيرـاـزـاـولـيـ استـ ۰

مو تمن‌الملک — بعضی مواد آن لایحه را بعضی از نماینده‌گان اصلاحات پیشنهاد کردند و ممکن است کمپسیون در بعضی مواد دیگر نظریات داشته باشد تمام آپنهای باید در یک ورقه باشد و این کمپسیون بگوید که وزیر اینطور پیشنهاد کرده بود و پیشنهاد نماینده گان را هم بنویسنده و تصویب کمپسیون را هم درج نمایند آنوقت ما می‌توانیم از روی بصیرت رأی پندت و الا بعضی از پیشنهاد هارا بنده در اینجا نمی‌بینم و از مخبر هیچ‌رسم میدگوید بعضی اصل‌الاحات بنظر ما رسید بعضی می‌گویند این قانون قبول و نکول بر وات است و آن پیشنهاد هائی که درج شده بجهة این بوده که راجع بآن نبوده اگر اینطور است چرا لایحه وزیر را تغییر داده عقیده بنده این است که آنرا بسگذارید پرای روز دیگر و برای اینکه کمپسیونها تکلیف خود را پذانند باید مطالبی که بازها رجوع می‌شود باید صورت اصلاحات و تصویب کمپسیون و پیشنهاد وزیر رادر یک ورقه بنویسنده که از روی بصیرت رأی داده باشیم در هر صورت اگر این بماند بروزی که همه مطالبات خود را بگذیم بیشتر است .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی – اولاً پیشنهاد وزیر مالیه چاپ شده و ۴۰۵ میدانند پیشنهادهای که شده بود بعضی از آنها دخلی بقول و نکول بر وات نداشت تر تیب نوشتن بر وات بود جمهوراً کمات بود آنها رفت بکمیسیون مبتکرات و کمیسیون رد کرد بجهة اینکه ربطی باین قانون نداشت و آنها بکمیسیون بوط باین قانون بود فرستاد بکمیسیون عدالیه و عدالیه آنها را العاق و ضمیمه کرد با مواد سابقه به مجلس فرستاد و همه آنچه پیشنهاد شده است تمام در دست این روزهای کلاغه نهاده شده است.

اسد الله هیرزا - همینطوری که آقای مؤمن
الملک فرمودند ترتب را پورت نوشتن همین طور است
که تمام پیشنهاد ها و عین لایحه و اصلاح خود را

حالاً میغیرستم اینرا بگوییم بون فوانین مایه مخالفتی
که نیست.

دکتر علیخان، خوب است در کلیات این طرح
پکموداری مذاکره شود.

نایب رئیس. - بعد از آنکه از کمپسیون برگشت مذکور میشود در باب قانون قبول و نکول البته خاطر آفایان مسبوق است که سابقاً راپورت این از کمپسیون عدلیه به مجلس آمد و تا آندر هم پلک شور در مواد آنها بعمل آمد بعد از طرف ارباب کبغسر و پیشنهاد شد که پلک ماه دیگر مسکوت هنر پماند و شور توانوی نشود و همین طور شد و بعضی اصلاحات هم در این باب رسید و درجوع شد بکمپسیون حالا که این راپورت که از کمپسیون عدلیه آمده است بطوریکه منظور نظر آفایان شده است اغلب موادش تغییر پیدا کرده است و بکلی تفاوت دارد با آن موادی که مجلس در آن مباحثه اولیه نموده است گویا پلک ماده اش تغییر کرده است باقی تمام تغییر داده شده و طوری نوشته شده که معلوم نیست که اصلاح کدام است و مواد اخلاقی کدام است و حالا مطابق نظامنامه داخلی شورادرل در این بعمل آمده باید داخل شور توانوی بشویم می خواستم از آفایان سوال کنم که بجهت آینه که این تغییرات داده شده آیا لازم است که اساساً مذکور کنیم آیا آینه که شور اول شده است و باید حالا شور توانوی بعمل آید .

حاجی آقا - اساساً در کلپات قانون ذبول و
نکول تجارتی مذکور شده است منتهی در مواد
تفصیری پیدا شده است .

نائب رئیس — پس معلوم چشود مباحثه که

در مواد شده است تصویب میکند که شور ٹانوی شود
کاشف - بنده تقاضا می کنم که یك مرتبه
دیگر خوانده شود چون تغییر پیدا کرده است
آفایان مسبوق می شوند آنوقت نظریات معلوم می شود
افتخار الاعظیم - بنده هر رض میکنم چون
مواد سابق تغییر پیدا کرده بطوری که بکلی از
پین رفتہ و اساساً مواد دیگر بجای آنها گذاشته
شده پس کافه اینها یك ماده تأسیس شده اوپر است
و باید در کلیات آن مباحثه شود و در مواد دو
شور شود .

تفیزاده - بمنظیر پنده هیچ شکو نبست که
شور ثانوی است اگر یک چیز دیگری که تازه به مجلس
آمده است بمنظیر پنده باید در آخر راپورت نوشته
شود که تازه آمده است به مجلس والایک فانوی که
در اساسش مذکور شده است و شور اول در مواد
او شده است هیچ نمیشود که بعد از همه مباحثات
که شده است دور پنده از نه و از نوچیز دیگر بنویسند
آنوقت هم که گفتند یکماه بماند پنده سرش را
نهی پندم در هر صورت این شور ثانوی است و بایدهمان
راه دست اول فائت شود .

مو تم من الملك. آنچه زیکه که پرسیون مبنظر کردار

طبع و توزیع کرده است ربطی بکمپسیون هدایه ندارد.
شیخوار، اهیم زنجاری - پیشنهادی که شده

بود چند قسم بود یک قسمی از آن در شورا اول پیشنهاد شده بود که راجع شد بکمپرسیون مبتکرات و از آنکه بسیرون اصلاح کرده اند داده اند بکمپرسیون عدلیه پیکتست

را که آقای نعیم الملک پیشنهاد کرده بود بفرمانید
پسوانند (طرح نعیم الملک قرائت شد.)

مفوتهن الهمدگ این را بازده نفر امضاء نکرده‌اند
نایب رئیس - چرا امضاء کرده‌اند ؟ حالا

رأى مى گيريم هر کس اپنرا قابل توجه مي داند قیام
نماید اغلب قیام نمودند و با گشربت تصویب شد .
کمپسیون مبتکرات فوریت این طرح را تقدما
کرده است که زودتر بکمپسیون قوانین مالیه رجوع
شود حالا باید رأى گرفت که مجلس این فوریت را
تصویب ممکنند یا خیر .

فهیم الملک - بنده تقاضای فوریت این طرح را میکنم برای اینکه مقدار زیادی از این قبیل کارها از وزارت مالیه بگمپسیون بودجه آمده است و مقداری طبع و توزیع شده و مقداری هانده است و این اگر زودتر از مملکت بگذرد زحمات کمپسیون نصف خواهد شد.

تھی زاده — این فوریت هر روز بر خلاف معنی خودش حمل میشود یکی تقاضای فوریت میکند و مقصودی او این است که زودتر از مجلس بگذرد و دیگری تقاضا میکند و مقصودش این است که پل دفعه در مجلس خوانده شود و پنجروز دیگر بر ساند و اینجا از وقتی که نظامنامه داخلی گذشته است هنوز پکروز رفتار نشده است و آن این است که بر ۵۰ چیزها مقدم باشد و به مجلس بیاید و با اینکه در آن بلکه شهد و شهد اینها که کفته ام که توانم بنداز کات

باید بترتیب الامم فالا هم باشد و تایین ترتیب معنی نشود بلکه ترتیب قانونی و مشروطیت نیست باید هر کدام از مطالع که مهم است و دانسته شده لازم است

پتر نیب الام فلام از مجلس بگذرانیم و الاما اینجا
می بینیم که بعضی از طرحها پیشنهاد می شود و فوریت
آن تقاضا می شود آنوقت بله شور بگذرد در صورتی
که آن کسی که تصویب کرده است مقصودش فوریت
بوده است زیرا بله شور بلکه می خواسته است بر سایر
مطلوب مقدم شود و در آن دو شور می شود بر عکس
طرحهایی که فوریت آن تقاضا می شود می رود بگمیرون
و مدتیها می ماند و اینکه اینرا فوری می دانند بنده
فوري نمیدانم و این خیلی لازم است که در آن مذاکره
شود و بله شور هم نمی شود بلکه باید دو شور شود.

لایپرئیس - حالا میخواهم آنای نهیم الملک
از این فوریتی که در این طرح هماضا می گند
غرضشان کدام است از این رو است میخواهند که در
آن پیکشور شود با اینکه بر صایر مطالب مقدم بداریم
و زود نز از مجلس بگذرد .

فهیم‌الملک. پنده شاید فوجده باشم که
منصور از فوریت چیست که بعضی بیک شور بشود
و اینرا هم میدانم که این‌مذاکرات زیاد لازم ندارد
و بهین مناسبت پنده فوریت اینرا تقاضا میکنم و
گفتم که چون خودم در کمپیون فوانین مایل
همدم از اعضاء کمپیون استدعا میکنم زودتر در
این باب کمپیون رایورت پدهد و از مجلس بگذرد

ولازم می‌دانم که در آن یک شورشود .
نایب رئیس - پس رأی می‌گیریم هر کس فوایت
این طرح را تصویب می‌کند قیام نماید .
(افلا ذکر کرد)

لابد من إثبات خلوه من الماء حفاظاً على صحة الماء

قانون را وضع کرد بندۀ اول عرض میکنم خیلی لازم میدانم دفعه این قانون را اگن همینقدر که آنرا شود و اجرای این رابندهای خیلی مشکل میبینم ولی اگر ما نظر داشته باشیم که این خوب قانونی است باید وضع شود شیرین تر از این خیلی چیزها خودمان را بدانیم کمان میکنم اینقدر مذاکرات نکنیم یا متابزارا که یکنفر از این خواسته باشند که شریکم ولی با وزیر فواید عامله هم از طرف دیگر شریکم بجهت اینکه مملکت ما تا بحال یک اسلوب و قریب صحیحی نداشته و تازه مای خواهیم دریک است برای آبادی مملکت اینقدر ایرادات گرفتن حوزه و ترتیب صحیحی داخل شویم و غلام تایک اندازه تشکیل کمیسیونها برای این است که بقدیری کمیسیون حاضر است دیگر وزیر حاضر نشد بنابراین میتواند شرکت باشند که آنها تهدید را اینقدر اگرچه خیلی چیزها هست که تمهد کردند و اجرانکردن آنوقت ما هم آنچه را باید اظهار کنیم بکنیم زیرا اگر اینوضع و تهدید شود که اجراء کنند و اجراء نشود آنوقت شان و عظام این قانون متازل خواهد شد بهلاوه مضر سیاسی است.

حاجی آقا - بنده آنروزیکه اینظر مطرح و مذاکره شد و قبول شد لازم میدانست همانوقت بگذرد و گمان میکنم مصالح زیاد در آن باشد و امروزهم تقاضا میکنم که اینظر بگذرد و اینکه میرفایند باید تمهد کنند کا اجراء شود بنده عرض میکنم هر قانونی که وضع شود بالبته وزارجهبور اجرای آن هستند و بنده هیچ مانعی در اجرای آن نمیبینم و هیچگونه محظوظی در آن نیست.

آفاسیل حسین گزاری - چون صحبت اجرا بود خواستم عرض کنم که از طرف خود وزراء دیریز اعلانی در این باب شده است و خودشان شروع کردند.

حسنعلی خان - بلی دیر وزاز طرف وزراء عالی شده است ولی بدختن اتفاقی به مکس بخشیده است و عده اسلحه برادر زاده شده است و میان یکی دومجهاد و چند نفر میلیزد خود شده است از این شروع کردند.

فایپر رئیس - مذاکره در کلیات تماملا ۲ شورا مذکور شویم (شروع بشور در مواد گردید) ناشر طبق عمل آمده حالا رأی میگیریم که داخل شود و این که اگر اجراء نزد در صورتیکه از میباشد بگذرد از این باید مجبور شود و تواند از خارج میباشد.

آفاسیل حسین زنجانی - اینکه گذشتند و زیر این بندۀ این جهت اجازه داده شد از این باید میباشد که این بندۀ اگر بخواهد از خارج میباشد این که در این میتواند اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

فایپر رئیس - با کثیر تصویب شد اینکه در این بندۀ اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

فایپر رئیس - اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

فایپر رئیس - در این بندۀ اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

فایپر رئیس - در این بندۀ اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

دکتر اسماعیل خان - هر لایحه که به مجلس آمد بعد از آنکه یک جزوی ایرادی در آن گرفته شد و میباشد اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

آفخار اواعظین - بنده میباشد نکرده است از مجلس بیرون رفت دیگر برگشته مسئله فرش جوهری که از مجلس بیرون رفت کمان میکنم که در این دوره دیگر به مجلس نباشد بشرط بنده عرض اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

میرزا ابراهیم خان - در این میباشد نکرده است که این طرح پیشنهاد شد هیچ قسم اسایش را داشت و وزیر نسبت این کاره را باید بگذراند که این قانون گفته میشود و میباشد اینکه میباشد نکرده بودند برابر چه بوده است.

لایحه زاده - بنده بنظر میرسد که اول باید خود را بدهد مجبور کمیسیون حاضر است و دفاع از کنده.

دکتر اسماعیل خان - قصه آفای و کیل التجار لایحه این است که بارلمان کاریه وزراء شده است یعنی آن اصلاحاتی که باید در هیئت وزرا شود در گمیسیونها بشود و بندۀ اینکه در این خواسته باشند که خودمان را بدانیم کمان میکنم اینقدر مذاکرات نکنیم یا متابزارا که یکنفر از این خواسته باشند که این لایحه را باید عامله هم از طرف دیگر شریکم بجهت اینکه مملکت ما تا بحال یک اسلوب و قریب صحیحی نداشته و تازه مای خواهیم دریک است برای آبادی مملکت اینقدر ایرادات گرفتن حوزه و ترتیب صحیحی داخل شویم و غلام تایک اندازه تشکیل کمیسیونها برای این است که بقدیری کمیسیون حاضر است دیگر وزیر یعنی اگر که میتواند شرکت باشند که آنها تمهد کردند و اجرانکردن آنوقت ما هم آنچه را باید اظهار کنیم بکنیم زیرا اگر اینوضع و تهدید شود که اجراء کنند و اجراء نشود آنوقت شان و عظام این قانون متازل خواهد شد بهلاوه مضر سیاسی است.

کافش - در کلیات این امتیاز حرفی نیست بجهة اینکه اکثر از نظرها که در این باتشده مواقف بود ولی چون وزیر حضور نزد اداره داخل شدن در شور مواد را بعیقده خودم صلاح نمی دانم.

دکتر اسماعیل خان - بنده عضور اندیمان برای چه ماراد میگردند و همچنین بارلمان هم فعلاً باید کمکم نمایند یعنی او هم تبادل افکار و مذاکرات از این خواسته برای این است که بقدیری کمیسیون حاضر نشده در کمیسیون وقتی که تبادل افکار می شود آن مطلب لایحه حل میشود و سایه اینکه اکثر از نظرها که در این امتیاز حرفی نیست کمکم نمایند یعنی او هم تبادل افکار و مذاکرات از این خواسته برای این است که بقدیری کمیسیون عدایه را رأی بگیریم اول در مقابل اینکه تصویب شد برود بکمیسیون عدایه و کمیسیون مدلیه را باید بدهد آنوقت در آن مذاکره نمایند.

آفاسیل حسین زنجانی - بنده گمان میکنم که در این لایحه را بسازد لایحه را عقب میاندازند.

مقدم اسلام - بنده گمان میکنم که در این لایحه را در باب فرش جوهری خیلی بشدت دیدم حقیقت این قیده ایشان این بود که اگر مصاحب امتیاز اجازه دهدیم که یکند فراز مهندسین را بخواهد شود و اینکه این میتوانند بکمیسیون میگردند.

فایپر رئیس - بنده اینکه این میتوانند بکمیسیون میگردند.

آفاسیل حسین زنجانی - اینکه گذشتند و زیر این بندۀ این جهت اجازه داده شد از این باید میباشد.

فایپر رئیس - اینکه گذشتند و زیر این بندۀ اینکه این میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

فایپر رئیس - اینکه گذشتند و زیر این بندۀ اینکه این میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

فایپر رئیس - اینکه گذشتند و زیر این بندۀ اینکه این میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

دکتر اسماعیل خان - هر لایحه که به مجلس آمد بعد از آنکه یک جزوی ایرادی در آن گرفته شد و میباشد اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

آفخار اواعظین - بنده میباشد نکرده است از مجلس بیرون رفت دیگر برگشته مسئله فرش جوهری که از مجلس بیرون رفت کمان میکنم که در این دوره دیگر به مجلس نباشد بشرط بنده عرض اینکه میباشد نکرده است که حکما باید میباشد.

میرزا ابراهیم خان - در این میباشد نکرده است که این طرح پیشنهاد شد هیچ قسم اسایش را داشت و وزیر نسبت این کاره را باید بگذراند که این قانون گفته میشود و میباشد اینکه میباشد نکرده بودند برابر چه بوده است.

لایحه زاده - بنده بنظر میرسد که اول باید خود را بدهد مجبور کمیسیون حاضر است و دفاع از کنده.

این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام نمایند (اغلب قیام کردند)

فایپر رئیس - قابل توجه شد.

سلیمان میرزا - خیلی جای تعجب است اینکه و رفه که در دست من است یکی لایحه وزارت یکی هم اصلاحات و کلان مسالمه چون در بناهای اسلامی زیاد آفایان بوده و زیاد بوده اینکه این شور را دیگر بجهة اینکه جناب وزر اعلیه تشریف ندارد و مخبر محترم کمیسیون همیست طبع شود.

هو قمن الملک - این پیشنهاد را داده شد.

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

کمیسیون در یک و رفه بتویسد که مجلس از تربیت شاید مجلس قابل توجه باشد ولی بدغایط آن از

(دزیر زاده ماده ۱۶ نظم امنیتی راهی میشود) را دیگر بجهة اینکه جناب وزر اعلیه را نیز بگیرد کسی نظری را در کرد که این شور را دیگر بجهة اینکه جناب وزر اعلیه تشریف ندارد و مخبر محترم کمیسیون همیست طبع شود.

ادیب التجار - چون این مواد اغلب تغییر میگردند برای این است که این شور را دیگر بجهة اینکه جناب وزر اعلیه اینقدر بدهد و بگذارد و این رای روزیکه و وزیر این

گفت که تمنی دارم دادم زودتر از اینجا میگذرد و بعد از اینجا اینکه گفتند

هو قمن الملک - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

است بندۀ این رای روزی قدم میگیرد و اینکه میگیرد اینکه اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - بلی همینظر

میگردند که اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - رای روزیکه و وزیر اینکه گفتند

میگردند که اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات از اینکه گفتند

آفاسیل حسین زنجانی - معلم شد رای گرفته نمایند و مبتکرات ا

رأی بدهیم و اینکه بگویند ممکن است هبیت وزراء بگویند که این قابل اجرا نیست این غلط است بهطور میتوانند همچو اظهاری را بگشند پس شما معلوم میشود که خبر از اقتدار دولت جدید ندارید و در این که باید وزیر جنگ حاضر باشد ممکن است این قانون بگذرد و اگر مذاکره با ایشان لازم باشد روز دیگر حاضر شوند **افتخار الٰٰ اعظمین** برای اینکه بدانند وزراء همراهند بنده عین رایورت کمپسیون نظام را میخوانم (رایورت را فرائت کرد که قانون ترک اسله با حضور معاون وزارتخانه در کمپسیون مطرح شور گردید) بنده عرض می کنم اگر این قانون غیرقابل اجرا بود معاون وزارت جنگ در کمپسیون حاضر نمی شد و تصویب نمی کرد.

و کیل التجار -- بنده اول که اجازه خواستم گمان می کرم که در کلیات اینقدر مذاکره نتواءه شد ولی چون پاره اشکلات پیش آمد لازم است عرض کنم بنده آن اشخاصی را که اسله بر من دارند ابدآ تقدیر کار نمیدانم تقدیر کار کسانی را می دانم که از آنها جلو کیدی نمی کنند بنده یک عنده را می شناسم که هر چه بگویند حاضرند ولی یک عنده دیگری هستند که بلباس مجاهدت بیرون آمدند و مخالفت می کنند بنده همچو تصور نمی کنم که این عده را بگذارند مخالفت نمایند یا اینکه آنها را داخل نظام کنند بنده عرض می کنم لفظی توانند را نمایند گفت و باید در کمال اطمینان رأی داد وزراء مکلفند که اجرانم اینند.

حق تهن الملک - می خواهم عرض کنم برای چه اینقدر مذاکره می کنیم معلوم است که هر مطلبی که بمجلس می آید باید وزیری که آن مطلب را جمع با اوست خودش در اینجا حضور داشته باشد ممکن است بعضی ایرادات داشته باشد یا بعضی اصلاحات پیشنهاد کند اینکه گفته شد که بعضی کارها بی حضور وزیر گذشته همچو چیزی نشده اگر شده بنی فاعله بوده است در این مسئله تا وزیر جنگ یا معاون حاضر نباشد بنده نمی توانم رأی بدهم بعقیده بنده باید صورت این را بفرستید پیش وزیر جنگ که اطراف آن را ملاحظه کند اگر تصویب کردند مذاکره شود و اینکه گفته شد معاون در کمپسیون حاضر بوده ممکن است ایرادات کرده باشد و کمپسیون در رایورت نتوشت باشد.

فایب رئیس - پس معلوم میشود که در تصویب این قانون حضور وزیر را لازم می دانید پس این را می گذاریم بروز دیگر که وزیرهم حاضر شود حالا در قابل توجه بودن پیشنهاد هایی که بگمپسیون مبتکرات رفته است خوب است رأی بگیریم و درج عکسیم بگمپسیون عدلیه که معموق نماند و مخصوصاً وزیرهم تشریف آوردند که زودتر این قانون از مجلس بگذرد.

(رایورت کمپسیون مبتکرات راجع باصلاحانی که پیشنهاد شده بود فرائت شده بعضی از آنها را نمایند کان که پیشنهاد کرده بودند مسترد داشته در بقیه رأی گرفته شد یک قسم از آنها با اکثریت قابل توجه شده و درج عکسیم بگمپسیون عدلیه گردید)

پیشنهادهایی که قابل توجه شد

پیشنهاد ابوالقاسم میرزا -- پیشنهاد دستگرد علی خان - پیشنهاد تقیزاده - پیشنهاد کاشف اسدالله میرزا بعضی مواد برای تکمیل قانون بروات پیشنهاد کرده بود ماده اول و دوم و سیم را

و قراءه هم ممکن است که این را بگوییم این همچو فایده ندارد از شش ماه باین طرف چند فقره در اینجا رأی داده شد و وزراء تعهد کردند و اجرا نشده بنده بدون اینکه آنها حاضر باشند صلاح نمی دانم این رأی بدهیم بلکه لازم می دانم که یک صورت از این را باید برای نایاب السلطنه بفرستیم اگر صلاح امروزه را دانست و ممکن الاجرا شد آن زمان داخل مذاکره شویم برای این که هبیت وزراء بدانند که وقتی گفته شد ممکن الاجراء است و از مجلس گذشت و مجرماً نشد مجلس فوراً سلب اطمینان خود را از آنها خواهد کرد و بعده بنده در این دو ماه آخر ما یکقدرتی عظم مجلس را بر دیم از اینکه گذاشتم و وزراء تمهدات خوبی بزرگ کردند و عمل نکردند.

حاج آقا -- فرمایشات آقارا بنده تصدیق دارم ولی عرض میکنم مطلبی که در پارامان مطرح میشود نمایندگان وظیفه و کالتشان این است که عقبش را داشته باشند اگر عقب آن را نداشته اند و کلاً بوظیفه خود عمل نکرده اند بنده وقتی یک مطلبی را رأی دادم که باید عمل شود حاضر بشوم اگر اجرا نشود عدم اطمینان خود را نسبت بوزراء اظهار بدارم و در این مسئله اعتقادم این است که فوراً این قانون باید از مجلس بگذرد و از آنطرف عرض نمی کنم که باید آنی الاجرا باشد البته هر مملکتی که تازه با در ایجاد تجدد و قانون گذارده باید بمرور ایام و ملایمت اجرای قانون را در آن نمود معلوم هست در ایلات و هشایر که یادگار عهد توخش و بربریت هستند باین زودیها نمیشود این قانون را مجرماً داشت ولی این متأفات ندارد که این قانون زود تر از مجلس بگذرد و بتدریج در آنها مجزا شود اما در باب وزراء عرض می کنم اولاً لازم نیست و نایاباً اگر لازم است الان رئیس وزراء در اینجا در اطاق دیگر تشریف دارند بفرستید بیانند و عرض میکنم که هر کاریرا باید عقب آنرا گرفت تا عمل شود.

اسدالله میرزا - بنده چنانچه که شد لفظ نمیتوانند اغلطه میدانم زیرا که ما یعنی قانونی را مروز میخواهیم وضع کنیم و تمام باتفاق آراء برخاستیم و گفتیم که امروز ماین قانون صلاح مملکت هست حالا اگر قانون را وزراء بگویند قابل اجرا نیست خوبی غریب است چطور میشود این عرف را گفت که این قانون قابل اجرا نیست اشخاصی که در این مملکت اسلامیه بدانند ازدو شکل خارج نیست یا مجاهدند که آنها فدائی هستند و اگر این مردم هستند که یقیناً آنساعتی که پارامان که تمام خونهای خود را برای او ریخته اند و تمام فداکاریها را برای او کرده اند رأی داد عمل خواهند کرد و اگر عده از اشخاص عمل نکرند آنها شریزند و دولت میتواند آنها را دفع کند و نمیتوانیم بگوییم که دولت نمیتواند اگر بگوییم که میتواند ولی نمیخواهند بگشند این یک عرف صحیعی است در این صورت که یک همچو وزیری بخواهد اینظر عمل کند بنده اول کسی هستم که سلب اطمینان خود را اظهار کنم و اول کسی خواهم بود که ورقه آبی را علناً روی میز بگذارم و بگوییم که من این وزیر را قبول ندارم پس گمان میکنم که لفظ نمیتواندرا اصلاح نکوییم و باتفاق این قانونرا که امروز برای مملکت مخلصی لازم است

نبوده که در صدد تهذیب اخلاق مردم برآید در این صورت دونفر در عرض دوامه زدو خورد کردن مسئله نیست بنده آنچه اون گفته شد و حالا گفتند نمیتوانم تصویر کنم و آنچه گفتند که وزراء باید اینجا بنشینند و بگویند که ما میتوانیم اجرای کنیم یا آنکه نمیتوانیم اجرای کنیم و قبیله اینکه این را بگذشت با مضای نایاب السلطنه رسمیه هستند هبیت وزراء و دولت ما مکلفند که آنرا اجرای کنند و شاید هم آنها به مقدمات اینکار شروع کرده باشند دیگر آنکه استدعا دارم وقتی بیک حری شنیدید در یک نقطه از شهر نگویید مجاهدین برای اینکه میان آنها می دانم خوبی از اشخاص هستند که دارای مقامات عالی میباشند و یکی شان بصدق مثل بنده می ارزد و به قام آنها برمی خورد همچو مملکتی خالی از شرور نیست شرور هم لا بد بهیک ایاس درمی آید پس اگر کسی بلباس مجاهدت بپرون آمد و یک رفتار خلاف قانون کرد نباید گفت از مجاهدین است و اینکه گفته شد مجلس از زریس وزراء خواست تصرفه امور مجاهدین را بگیریں از دو روز وقت خواست و اقدام هم کرده است ولی البته نایاب بگویند که اینها مانع استقلال مامیباشند از باب کیه خسرو - بنده در اصل این قانون غرضی ندارم البته باید جلو گیری شود که هر کس اهلخواست دارد از او خلع شود و از گوش و سکنار هم باید مواظب شد که اسلحه وارد نکنند.

ناصر الاسلام - بنده عرض میکنم بعد از آنکه این لایحه پیشنهاد شود و مجلس فوریت آن را تصویب کنند و از مجلس بگذرد و اولیاً دولت از اجرای آن عجز داشته باشند بعقیده بنده نشستن مادر اینجا صلاح نیست و بنده خودم را مأمون نمی بینم که در اینجا بششمین بذله عرض میکنم این قانون اهمیت دارد و باید از مجلس فوراً بگذرد و حضور وزیر داخله و وزیر جنگ هم چندان اهمیت ندارد.

تفیزاده - کاهی می شود که بعضی نطق مای فدری مطول را در جای خود می کنیم و میگذرد کاهی هم نطق های مختلف را برای اینکه اهمیت دارد اینجا باید بگوییم و بنده اینجا آمدند که شاهد بگیرم که من این را گفته ام آقا و کیل الرعا یا گفته شد که کی می تواند بگویند که اینجا همچو شده است با آنکه این قانون قابل اجرا نیست بنده همچو چیزی را نگفته ام لکن این حرفها را رأی روزنامه نویس نمایند گفت که دولت ما قادر است بلان است بی ذوال است تصویر بگنید اگر یک نفر شب بپاید خانه ما و بگویند که این قابل اجراء است یا نیست آنوقت می بینیم که بینک و بین اللخواهی گفت که قابل اجرا نمی شود ولی چون اینجا رسمی است می آینم و شعر می خوانیم بنده نمی گویم ممکن است اجرای این را بگویم بنظر بنده این کارها که تابحال اجرا شده مامی خواهیم باوزراء مساعدت میابیم و باید پیش خودمان مصمم شویم و بدانیم که این مساعدت چه چیز است این قانون که منحصر شهر طهران نیست در تمام نقاط ایران باید مجزای خود در اینجا ممکن است بگویند یکنفر که بشکار رود با جازه گفتی نظمیه باید باشد ولی در ایلات

اعانه شده است خوب است ممانعت نمایند تا دستور از مجلس برسد.
حقیقیت‌السلطنه — حسیات خوانین مجرمه زیاده از آنست که تمجید شود لکن ربطی بدستور نداشت.
رئیس — به غرض اطلاع بود.

[راپورت دوامه اعمال کمیسیون عدایه قرائت شد
امتیاز نامه عراده رانی بین مشهد و بار قوش قرائت شد گفتند این جزء دستور نبود است.]

رئیس — چرا جزء دستور امر داخل شده است و کمیل التجار — بنده پریروز عرض کرد اساس این ترتیب را باید مشروح آبادیم چیست باید بدانیم مخارج این راه چقدر است و از چه قرار میخواهد باعابرین عمل نمایند تمام اطراف مطلب باشد معلوم شود که آیدار این راه خود ساسانی عراده رام خواهد انداخت یا آنکه دیگری راه خواهد انداخت آن وقت چه میزان خواهد گرفت و در صورتی که فقط از عراده ها بناشود بگیرند در آنصورت آیا کفايت سرمایه اورا که در آفراد خرج میکند خواهد نمود یا خیر و اگر میخواهد از مکاریها بگیرد چه مقدار خواهد بود.

وزیر فواید عامه — در امتیاز نامه که ساسانی نوشته بود ذکر کرده که پولی از مکاریها بگیرند ولی بنده بر حسب مسئولیتی که در عهده داشتم تصویب نکردم بجهت اینکه مکاری الان خودش راه دارد و این شخص که امتیاز میخواهد رام عراده رانی ایجاد کند بلی اگر مکاری هم بخواهد عراده رانی کند باید یک چیزی بصاحب امتیاز بدهد و هر قدر که بر مکاری تحمیل شود عیناً همان تفاوت را بال مضارع بر روی کرایه خواهد کشید مثل اینکه راه شوشه رشت که روها امتیاز آنرا کر گفتند و برای مکاری بنده کذاشند می بینیم که اگر بقبل از ایجاد راه شوشه آلان تقریباً سه برابر شده است مثلاً اگر آنوقت پنج تومان بوده است حالا پانزده تومان شده است و بنده ابدآ صلاح نمی دانم که در اینجا هم مثل راه رشت نمکذاشته شده و بر مکاریها تعجب می بشود (در این موقع شروع بشور در مواد گردید که از شرط ۴) ناشر ط (۱۱) مذاکرات لازمه بعمل آمد در ضمن شود در شرط دهم حاج میرزا آقا پیشنهادی نموده در قابل توجه گردید)

پیشنهاد حاجی میرزا آقا :

این بنده پیشنهاد میکنم که این جمله بر شرط دهم افزوده شود انما راه و قیمت مصدق خواهد شد که از طرف مأمورین وزارت فوائد عامه بازدید و رایورت آن بوزیر فوائد عامه بر سر و تصدیق نمایند و روزگار آن را بوزیر فوائد عامه بر سر و تصدیق نمایند از وزارت در دست صاحب امتیاز بوده باشد بدون داشتن این تصدیق نامه دیناری با اسم حق الامر از متعددین نخواهد داشت.

(رجوع شد بکمیسیون فوائد عامه.)

رئیس — شور اول تمام شد چون بواسطه پیشنهادی که شده بکمیسیون میورد از مخبر کمیسیون خواهش بیکن که تجدید نظری در انشاء آن بنمایند یعنی ترتیب کلمات آن طوری باشد که اذون بابت داشته باشد پیشنهادی ارباب کیخسرو نموده قرائت می شود.

معین کند و این ماده تا امروز پذیرخانه بموقع اجرا کنارده نشده بعلاوه پاره اشکلات پیش آمده که ناچار عرض کنم بمنهجه مخصوصاً در کاغذی پیشنهاد کردم که در دستور امروز مجلس گذارده شود

متاسفانه قرائت نشد و خلبانی اسباب تعجب بنده شد سوال کردم چرا واب فرمودند چون منشیهای مجلس مکلف به وشق هستند بمن نگفتهند و بنده ندیدم و بنده رفتم دیدم روی میز هیئت رئیسه هست و آقای معاصد الملک و آقای آفاسید حسین

کزاری را پیشنهاد طلبیدم و حالا گذارم از اینکه چرا پیشنهاد بنده را قرائت نکردند و حتم دارم که ندیده اند و آنروز اجازه هم خواستم که عرض کنم قرائت نمایند اجازه ندادند لذا آنهم گذارم بعلاوه منحصر بپیشنهاد بنده نبود آقای عز الملک هم پیشنهادی کرده بودند و قرائت نشد لکن خلبانی جد و اصرار دارم در اینکه این مسئله معین شود کدستور مجلس را خود مجلس معین کند و تا دستور را مجلس معین ننماید نمایند کان محترم داخل آنما کره نشوند و استدعا میکنم پیشنهاد بنده را جزو دستور امروز بگذارند.

رئیس — بجنابعالی در هیئت رئیسه چو ابرهاردو مسئله بطور کافی داده شد ممکن نیست پیشنهاد در دستور امروز گذارده شود چون دستور امروز معین شده است در دستور جلسه آتیه گذاشته خواهد شد هیرزاد او دخان — بوجب ماده ۲۵ نظام نامه

داخلی کمیسیونها باید تبیجه اعمال دوامه خود را مجلس پذیرفته و این دوام و چیزی بالاست که کمیسیونها تشکیل شده است و تبیجه اعمال آنها مجلس نیامده است این را آیا مجلس باید بخواهد با خودشان باید بیاورند رئیس — کمیسیون عرایض و کمیسیون عدلیه داده اند سایر کمیسیونها هم مشغول دادن میباشند

(معزز الملک نلگراف از لی راقی ایجاد شد که داده اند معموق مسئله استقرار خارجی مطرح شده است در مجمع عمومی میباشد این استقرار را اظهار مینمایند و عدم رضایت این استقرار را اظهار مینمایند و حاضرند برای دادن استقرار داخلي ایضاً عرایض از خواتین طهران قرائت شد مبنی بر اینکه مجامعتی تشکیل کرده و در خصوص استقرار داخلي اقدامات کرده هنوز از طرف مجلس دستوری داده نشده منتظر ترتیب و دستور میباشیم و همه قسم برای دادن استقرار داخلي حاضریم.

حجاجی شیخعلی — بک کمیسیونی تشکیل گردید برای اینکه طرح هایی که در خصوص استقرار پیشنهاد شده بود ملاحظه نمایند و هر کدام را تصویب کردن پیشنهاد نمایند نمیدانیم چه اقدام کرده اند.

رئیس — البته کمیسیون مشغول نمایند و تبیجه اقدامات خودشان را هم اطلاع خواهند داد و البته خاطر آقایان مسبوق است که جماعتی از نسوان و خواتین این شهر انجمنها کرده و حاضر شده اند برای همراهی در استقرار داخلي و چند عرایض داده اند غرض اطلاع آقایان بود و بعد از حصول تبیجه از آن کمیسیون اطلاع عمومی داده خواهد شد.

افتخار الاعظین — ناگزون دوسته عرایض از خواتین معترم که مشغول تحقیق میباشند رسیده است و از کمیسیون عرایض بهمان کمیسیون استقرار فرستاده شده است.

آقای کاشف — در بعضی از دلایالت اقدام بجمع

مسترد داشته و در بقیه آن تا ماده (۸) رأی گرفته باشند قابل توجه شد.

نایب رئیس — اینها راجح می شود بکمیسیون عدایه.

جلسه آتیه روز شنبه چهار ساعت بغرروب و دستور آن از اینقرار است.

قانون ترك اسلجه — طرح قانونی راجح وظایف — رایورت کمیسیون معارف راجح بقانون وزارت معارف و اوقاف

دکتر اسماعیل خان — پریروز وقتی که بودجه مجلس را قرائت کردند آقایان هر کدام در خصوص حقوق دیوانی نمایند کان اظهار ارادتی کردند اگر نظر تان باشد بنده تقریباً یک ماه است پیشنهادی کردم تمدنی می کنم پاشنبه یا پیشنبه چز عدستوره ظور شود.

نایب رئیس — لازم می دانید جز عدستور شنبه منظور شود (جمیع کفتند لازم است).

نایب رئیس — پس رأی می کردیم کسانی که تصویب میکنند پیشنهاد آقای دکتر اسماعیل خان که در خصوص حقوق مستخدمین بود و رجوع بکمیسیون گردید جز عدستور روز شنبه منظور شود قیام نمایند (اعلیب قیام نمودند).

نایب رئیس — با کثریت تصویب شد که جزء دستور روز شنبه منظور شود.

ادیب التجار — می خواستم عرض کنم در خصوص قانون ترك اسلجه که قرار شد در حضور وزیر جنگ و از برداخته بگذرد خوب است بر مانند با آنها اطلاع بدهند که روز شنبه با حضور وزارتین قانون تصویب شود.

ارباب کیخسرو — عرض می کنم چیزهایی را که کمیسیون مبتکرات رد میکند خوب است بر مانند نهند که چاپ شود بجهة اینکه مختاری بیهوده برای طبع آن می شود.

دکتر امیر خان — بنده برای اطلاع عرض می کنم که چندین جلسه است که کمیسیون نظام ہر داشتن کار تعطیل کرده است.

(مجلس مقارن غروب ختم گردید)

جلسة ۷۴

صورت مذاکرات یوم شنبه ۳۱ شهر

ربيع الاول ایت ایل ۱۳۲۸

مجلس سه ساعت و نیم قبل از غروب آفتاب برای است آقای مستشار الدوله تشکیل شد

معاصد الملک صورت مجلس روز پنجشنبه را قرائت کردند.

رئیس — در صورت مجلس ملاحظه هست؟

ارباب کیخسرو — بنده عرض کرده بودم پیشنهادی نداشتم که مسترد بدارم باز اینجا نشته اند ارباب کیخسرو پیشنهاد خودش را مسترد داشت.

حسنعلی خان — امروز قرار شدوزیر داخله و دیگر اولاده هر دو حاضر شوند برای مذاکرات در قانون ترك اسلجه در اینجا قید نشده است.

حقیقیت‌السلطنه — ماده ۱۱۵ نظام نامه داخلی میکنند که دستور مجلس را باید خود مجلس